

Checklist voor gemeenten

De integratie van jonge vluchtelingenkinderen (0-4 jaar) bevorderen via de kinderopvang

Voor de integratie van jonge vluchtelingenkinderen is deelname aan voorschoolse voorzieningen van groot belang.

Hoe kun je als gemeente de deelname van jonge vluchtelingenkinderen aan voorschoolse voorzieningen bevorderen?

1. Doelgroepdefinitie

Een deel van de vluchtelingenouders is hoger opgeleid. Mogelijk vallen hun kinderen daarom niet onder de gemeentelijke VE-doelgroepdefinitie. Toch lopen ook deze kinderen een verhoogd risico op achterstand aan het begin van groep 1.

➔ **Check de gemeentelijke VE-definitie en voeg indien nodig de categorie 'kinderen van statushouders' toe, in samenspraak met de JGZ.**

2. Bereik

Vluchtelingenouders zijn zich vaak niet bewust van het bestaan en belang van voorschoolse educatie. Partijen die betrokken zijn bij het integratieproces kunnen ouders hierover informeren.

➔ **Zorg dat partijen die betrokken zijn bij de inburgering (maatschappelijk begeleiders, taalaanbieders, klantmanagers) weten wat voorschoolse educatie is, wat het voor deze kinderen toevoegt en hoe vluchtelingenouders toegang kunnen krijgen. Tevens is belangrijk dat de tijden van taallessen en kinderopvangtijden op elkaar zijn afgestemd.**

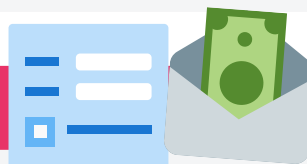
3. Toegankelijkheid

Jonge vluchtelingenkinderen groeien vaak op in een kansarme omgeving, zonder Nederlands taalaanbod en met weinig middelen en ruimte voor de jonge-kindontwikkeling. Het is dan belangrijk dat zij zo snel mogelijk instromen in een voorschoolse voorziening en geen tijd verliezen op een wachtlijst.

➔ **Bespreek met ve-aanbieders in welke wijken met jonge vluchtelingenkinderen sprake is van wachtlijsten, en zorg indien nodig dat het aanbod wordt uitgebreid.**

4. Kinderopvangtoeslag

Vluchtelingenouders die bezig zijn met een inburgeringstraject hebben vaak te maken met wisselingen in hun studierooster. Dit maakt het aanvragen van toeslagen voor kinderopvang ingewikkeld, met risico voor de ouders op onvoorziene en hoge terugbetalingen.

➔ **Monitor bij de ve-aanbieders of vluchtelingenouders tegen administratieve knelpunten aanlopen. Stel indien nodig ondersteuning vanuit de gemeente beschikbaar (servicedesk).**

5. Vergoeding tolkentelefoon

Voor voorschoolse aanbieders is de communicatie met vluchtelingenouders vaak ingewikkeld. Professionals en ouders weten weinig van elkaar en in veel gevallen is er geen gezamenlijke taal om in te communiceren.

➔ **Als gemeente kun je gebruikmaking van de tolkentelefoon vergoeden voor belangrijke gesprekken tussen pedagogisch medewerkers en vluchtelingenouders, zoals de intake of een zorggesprek.**

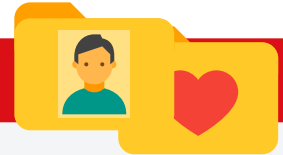
6. Deskundigheidsbevordering

In een groep met jonge vluchtelingenkinderen kunnen de pedagogisch medewerkers handelingsverlegenheid ervaren. Bij afwijkend gedrag van een kind vragen zij zich bijvoorbeeld af: is er sprake van cultuurverschil, van trauma, of van een 'gewone' ontwikkelstoornis?

➔ **Besprek met kinderopvangaanbieders tegen welke eventuele knelpunten zij aanlopen, of er behoefte is aan gezamenlijke training of coaching en of je daar als gemeente een bijdrage aan wil leveren. Inventariseer de zorgstructuur in de wijken waar veel vluchtelingen wonen en bespreek met de aanbieders en JGZ of deze goed is afgestemd op vluchtelingenkinderen en hun ouders.**

7. Overdracht

Vanuit de vroegscholen komen vaak signalen dat men zich zorgen maakt over de ontwikkeling van vluchtelingenkinderen.

➔ **Zorg dat er in de bestaande afspraken en protocollen aandacht is voor vluchtelingenkinderen en dat vluchtelingenkinderen zoveel mogelijk warm worden overgedragen. Een terugkoppeling van vroeg naar voorschool kan voor zowel de leerkrachten als professionals van de kinderopvang belangrijke extra informatie opleveren.**

8. Jonge vluchtelingenkinderen in het AZC

Gemeenten hebben niet de wettelijke verplichting om voorschoolse educatie te bieden aan peuters in de asielopvang op hun grondgebied, maar sinds 1 januari 2019 worden deze kinderen wel meegenomen in de berekening van de OAB-budgetten per gemeente.

➔ **Ga na of er peuters in het azc verblijven en bespreek met de ve-aanbieders en de JGZ hoe ook deze peuters gebruik kunnen maken van het gemeentelijke ve-aanbod.**